

۱ اگر مفهوم وجود با مفهوم ماهیت یکی بود،

- ۱ حمل وجود بر ماهیت با حمل ماهیت بر ماهیت یکسان نبود.
- ۲ همه مفاهیمی که تصور می کردیم، وجود داشتند.
- ۳ میان وجود و ماهیت رابطه ضروری وجود نداشت.
- ۴ حمل وجود بر ماهیت، به دلیل نیاز داشت.

۲ کدام عبارت درباره مخالفین عقل در جهان اسلام درست است؟

- ۱ عقل را به عنوان ابزار معرفت می پذیرفتند، ولی قابل کاربرد در تمامی زمینه ها نمی دانستند.
- ۲ با دانش هایی که از طریق عقل محض کسب می شود مانند ریاضیات و فلسفه، مخالف بودند.
- ۳ عقل را صرفاً به عنوان موجودی برتر و متعالی در جهان و انسان می دانستند.
- ۴ توانایی و کارایی قوه عقل را منحصر به عقل تجربی می دانستند.

۳ کدام عبارت درباره نظر حکمای ایران باستان درباره عقل و خرد درست است؟

- ۱ آفریدگار مجموعه جهان را با عقل و خرد خود رهبری می کند و خدا جهان را براساس خرد می آفریند.
- ۲ خرد و عقلی که آفریده خداوند است، پرتو و مظهر عقل و خرد انسانی است.
- ۳ مقصود حکمای ایران باستان از عقل، همان قوه تعقل و خردورزی و برهان بود.
- ۴ مزدا که اولین مخلوق خدا یا نور هستی است، وجودی عقلانی است.

۴ اینکه یک ممکن الوجود بالذات، در عالم خارج تحقق پیدا می کند، به صورت دقیق نشان دهنده اصل است.

- ۱ سنخیت میان علت و معلول
- ۲ ضرورت بخشی علت به معلول
- ۳ امتناع اجتماع نقیضین
- ۴ اصالت داشتن وجود

۵ کدام گزینه، عبارت زیر را به درستی کامل می کند؟

«اصل ضرورت بخشی علت به معلول، یعنی»

- ۱ هر معلول از علتی مخصوص به خود صادر می شود و هر علتی معلول خاص خود را دارد.
- ۲ با آمدن علت تا مه، معلول از حالت امکان ذاتی خارج شده، وجودش واجب می شود.
- ۳ معلول مانند یک ترازو است که دو کفه آن در حالت تعادل قرار دارند.
- ۴ بعد از وجود معلول، علت به آن وجوب و ضرورت می بخشد.

- ۱ اصلت عقل اروپاییان متأثر از ابن‌سینا و ابن‌رشد شکل گرفت.
- ۲ فیلسوفان مسیحی با افکار و نظرات ارسطو آشنایی نداشتند.
- ۳ فکر نوافلاطونی توسط آگوستین گسترش یافت.
- ۴ زمینه برای اصلت عقل در عصر جدید وجود داشت.

تبیین فلسفی و عقلانی هریک از آیات زیر به‌ترتیب در کدامیک از اسفار اربعه ملاصدرا یافت می‌شود؟

- «لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ ثَالِثُ ثَلَاثَةٍ»

- «فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَ رَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ... وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ»

- «وَ هُوَ الَّذِي يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَ هُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ»

- ۱ سفر با حق و در حق - سفر از حق به خلق، همراه با حق - سفر در خلق و با حق
- ۲ سفر در خلق و با حق - سفر از خلق به حق - سفر در خلق و با حق
- ۳ سفر با حق و در حق - سفر از خلق به حق - سفر با حق و در حق
- ۴ سفر در خلق و با حق - سفر از حق به خلق، همراه با حق - سفر با حق و در حق

کدام عبارت درباره «مغایرت وجود و ماهیت» درست است؟

- ۱ هر واقعیت یگانه در جهان، در ذهن به دو بخش تقسیم می‌شود.
- ۲ در همه قضایای حملی، موضوع و محمول، یکسان هستند.
- ۳ حمل وجود بر ماهیت، عین حمل ماهیت بر ماهیت است.
- ۴ در عالم خارج، وجود و ماهیت دو چیز هستند.

کدام گزینه به تفاوت یا اشتراک نظر فیلسوفان مسلمان با دیدگاه فیلسوفان یونان درباره‌ی عقل به عنوان موجود متعالی اشاره می‌کند؟

- ۱ فیلسوفان مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از فیلسوفان یونان، مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم عقول گذاشته‌اند.
- ۲ به عقیده‌ی فیلسوفان یونان، تمام دانش‌های انسان به مدد این عقل که واسطه‌ی فیض خداوندی است، صورت می‌گیرد و به واسطه‌ی این عقل، انسان مفاهیم کلی را نیز می‌فهمد.
- ۳ نظرات فیلسوفان مسلمان درباره‌ی موجودات مجرد که فوق عالم طبیعت‌اند و فیض خداوند از طریق آن‌ها به عوالم دیگر می‌رسد، برگرفته از آرای فیلسوفان یونان و همانند آن است.
- ۴ دیدگاه فیلسوفان یونان درباره‌ی نسبت این عقل با دستگاه ادراکی انسان، روشن‌تر و دقیق‌تر از دیدگاه فیلسوفان مسلمان است و مقام و منزلت آن را مانند آفتاب نسبت به چشم می‌دانند.

کدام عبارت، تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱ بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود، کافی نمی‌داند.
- ۲ اساس آن سلوک معنوی و عرفانی و مجاهدت با نفس است.
- ۳ به جای فلسفه ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.
- ۴ به جای مسئله واقعیت و وجود، به مسئله نور و مطالب مربوط به آن می‌پردازد.

- ۱ معلول با صرف نظر از علت خود، امکان ذاتی دارد؛ اما غیرممکن است که با وجود علت تامه یا ناقصه، بر حالت امکان ذاتی باقی بماند.
- ۲ هیچ فیلسوفی وجود ندارد که وقوع اتفاقی حوادث را امکان پذیر بداند؛ به عبارت دیگر، همگی باور دارند که میان هر حادثه با علل آن، رابطه ضروری برقرار است.
- ۳ اگر فیلسوفی معتقد باشد که اصل سنخیت از طریق تجربه به دست می آید، نمی تواند وقوع اتفاق - به معنای نفی اصل سنخیت - را در حوادث بعدی، غیرممکن بداند.
- ۴ هرچند هیوم معتقد است رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست، اما در نهایت از یک راه تجربی آن را تبیین می کند؛ یعنی اصل علیت را تجربی می داند.

۱۲ کدامیک از فیلسوفان به ترتیب، خدا را به عنوان «مثال خیر» و «محرک نخستین» معرفی می کند؟

- ۱ افلاطون - سقراط
- ۲ سقراط - افلاطون
- ۳ سقراط - ارسطو
- ۴ افلاطون - ارسطو

۱۳ کدام عبارت، تعریف واجب الوجود بالغیر را به درستی بیان می کند؟

- ۱ چیزی که برحسب ذات خود ممکن الوجود است.
- ۲ ماهیتی که چیستی خود را از علت دریافت می کند.
- ۳ موجودی که ضرورت وجود او از ناحیه دیگری است.
- ۴ ماهیتی که وجوب خود را از ماهیت دیگری می گیرد.

۱۴ از نظر هیوم برهان نظم کدامیک از موارد زیر را می تواند اثبات کند؟

- ۱ واجب الوجود بالذات بودن ناظم
- ۲ خدایی دارای وجود نامتناهی
- ۳ ناظم بودن خالق ازلی جهان
- ۴ مدبر و نظام بودن خالق

۱۵ کدام گزینه درباره فیلسوف اشراقی نادرست است؟

- ۱ به سیروسلوک نفس آدمی معتقد است.
- ۲ به استدلال و برهان بهایی نمی دهد.
- ۳ نور را حقیقت واحد و ذات الهی می داند.
- ۴ عقل و دل را در کنار هم گرامی می دارد.

۱۶ کدام گزینه برخورد فکری سهروردی به ابن سینا را نشان می دهد؟

- ۱ گرچه به ابن سینا بسیار احترام می گذاشت؛ اما فلسفه اش را مردود و منحرف می دانست.
- ۲ از پیروان راستین ابن سینا محسوب می شد؛ گرچه نتوانست مسیر او را ادامه دهد.
- ۳ حکمت استدلالی ابن سینا را پذیرفت و آن را با تطابق احکام دین به کمال رساند.
- ۴ جنبه استدلالی و برهانی فلسفه ابن سینا را پسندید و آن را با معرفت شهودی درآمیخت.

۱۷ کسانی که معتقدند بودند روش های عقلی در مسائل دینی کاربردی ندارد، معتقد بودند که:

- ۱ استفاده از این روش ها می تواند موجب بروز خطا شود.
- ۲ فلسفه و اسلام دارای تضادی جدی و عمیق هستند.
- ۳ آراء افلاطون و سقراط با آموزه های دینی تعارض دارد.
- ۴ عقل به طور کلی برای فرهنگ اسلامی بی فایده است.

- ۱ هر حقیقتی حکم کلمه‌ی خدا را دارد. ۲ حضرت مسیح به طور خاص «کلمه» نامیده شده است.
- ۳ خداوند دارای کلمات بیانی نیز هست. ۴ مفاهیمی مثل «سنت» کلمات وجودی خدا هستند.

- ۱ حتمیت نظام هستی - پیوستگی موجودات عالم هستی
- ۲ تخلفناپذیری نظام هستی - نظام معین هستی
- ۳ پیوستگی نظام هستی - نظام معین هستی
- ۴ تخلفناپذیری نظام هستی - پیوستگی و ارتباط موجودات

- ۱ پذیرش عدم تحقق وجود ماهیت خیالی به هنگام تصور، خود دلیلی است بر این‌که میان مفهوم وجود و ماهیت در ذهن دوگانگی و مغایرت وجود دارد.
- ۲ از هر واقعیتی که در پیرامون ما هست و به آن اذعان می‌کنیم، در ذهنمان، دو مفهوم مغایر شکل می‌گیرد که یکی مربوط به هستی و دیگری مربوط به چیستی آن است.
- ۳ دوگانگی مفهوم وجود و مفهوم ماهیت، تنها در ذهن و از لحاظ مصداق است، به همین دلیل می‌گوییم که وجود و ماهیت در خارج یکی هستند، اما در ذهن مغایرند.
- ۴ پاسخی که در برابر سؤال از ذات اشیا و واقعیات قرار می‌گیرد، همان ماهیت است که مغایرت آن با مفهوم وجود از مباحثی است که ابن‌سینا به آن‌ها پرداخته بود.

- ۱ نتیجه‌ی انتزاع ذهن است. ۲ حقیقتی مشکک است.
- ۳ امری متکثر است. ۴ کلی متواطی است.

- ۱ عدم شناسایی سعادت حقیقی ۲ جست‌وجوی لذت‌های جسمانی
- ۳ گمراهی و دوری از سعادت حقیقی ۴ دست نیافتن به لذت‌های مادی

- ۱ منطقی و فلسفی - شرعی ۲ استدلالی و منطقی - شرعی
- ۳ منطقی و استدلالی - اعتقادی ۴ عقلی و منطقی - فقهی

اگر عقل را توانایی انسان در استدلال کردن برای کشف حقایق بدانیم، آن‌گاه کدام گزینه درست خواهد بود؟

- ۱ عقل به این معنا در تمامی دانش‌های بشری کاربرد دارد.
- ۲ با دیدگاه تجربه‌گرایان از عقل در تضاد و تعارض است.
- ۳ نمی‌توان در حیطه‌های دینی و اعتقادی از آن استفاده کرد.
- ۴ کاربرد عقل به حیطه‌ی علوم نظری محدود خواهد شد.

از نظر ابن‌سینا، وقتی به اشیای پیرامون خود نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که میان این ماهیات و یک رابطه‌ی برقرار است.

- ۱ وجود - ضروری
- ۲ وجود - امکانی
- ۳ واقعیت - ضروری
- ۴ واقعیت - امتناعی

محمول واحدی که تمام واقعیات را شامل می‌شود همان است که

- ۱ ماهیت - در ذهن از جود جداست.
- ۲ ماهیت - همان چیستی شیء است.
- ۳ وجود - در خارج با ماهیت یکی است.
- ۴ وجود - سبب کثرت ماهیات می‌شود.

حمل کدام‌یک از محمول‌ها به موضوع‌ها با بقیه فرق دارد؟

- ۱ ابن‌سینا فیلسوف است.
- ۲ حافظ موجود است.
- ۳ فارابی بشر است.
- ۴ مولوی عارف است.

کدام گزینه جای خالی زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟
«اگر مفهوم وجود جزو مفهوم ماهیت بود»

- ۱ تصور هر ماهیتی برای موجود شدن آن کافی بود.
- ۲ مفهوم ممکن‌الوجود بی‌معنا خواهد بود.
- ۳ همه‌ی ماهیت‌ها نسبت به هم غیرمتباین بودند.
- ۴ صفت ماهیت هر شیء برابر با صفت وجود آن شیء بود.

کشف معنای زندگی دیگران، معلول چیست؟

- ۱ تحلیل طرز فکر و عقیده‌ی آنان
- ۲ آشنایی‌زدایی از باورهای خود و تمرکز بر باورهای دیگران
- ۳ بررسی بنیان‌های فلسفی و کشف علت باورهای خود
- ۴ فارغ شدن از اشتغالات روزمره

کدام عبارت درست است؟

- ۱ براساس قاعده علیّت، هر چیزی باید علتی داشته باشد.
- ۲ اساس برهان فارابی در اثبات خدا، تقدم علت بر معلول است.
- ۳ نتیجه‌ی برهان وجوب و امکان، تقسیم واجب‌الوجود به بالذات و بالغیر است.
- ۴ تسلسل علل نامتناهی یعنی موجودات زیادی وجود داشته باشند که با یک‌دیگر رابطه‌ی علی دارند.

به عقیده‌ی فیلسوفان مسلمان، عقلی که در انسان هست و به او توانمندی اندیشیدن می‌دهد،

- ۱ صرفاً آن‌گاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می‌شود، می‌تواند به شناخت واقعیت و ادراک حقیقت نائل شود.
- ۲ پرتوی از همان عالم عقول است که فقط از طریق استدلال کردن، همواره می‌تواند به ادراک حقایق نائل شود.
- ۳ بدون هیچ قید و شرطی، علاوه بر استدلال کردن، می‌تواند حقایق را آن‌گونه که عقول درک کرده، بیابد و مشاهده کند.
- ۴ پرتوی از عالم عقول است که به شرط تربیت و رشد، می‌تواند حقایق را آن‌گونه که عقول درک می‌کنند، مشاهده کند.

از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراءطبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها،

- ۱ سبب می‌شود که یک دانشمند به ابعاد ظاهری اشیاء و موجودات توجهی نکند.
- ۲ دانشمند و محقق را صرفاً از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد.
- ۳ یک دانشمند را مصداق آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» می‌سازد.
- ۴ هر دانشمندی را به خشوع در برابر حق و تهذیب نفس و علم حضوری وامی‌دارد.

پاسخ هیوم به استدلال تجربه‌گراها درباره رابطه علیت بین طلوع خورشید و روشن شدن زمین در کدام گزینه مطرح است؟

- ۱ ممکن است در صبح یک روز مشاهده کنیم که خورشید طلوع کرده اما زمین روشن نشده است.
- ۲ حس و تجربه فقط می‌تواند اجسام، رنگ‌ها و شکل‌ها را به ما نشان دهد.
- ۳ امر روانی ناشی از توالی باعث اعتقاد به رابطه علیت بین طلوع خورشید و روشن شدن زمین است.
- ۴ تجربه از طریق تداعی بین طلوع خورشید و روشن شدن زمین رابطه ضروری برقرار کرده است.

در رابطه با علیت کدام گزینه درست است؟

- ۱ قائم به وجود دو طرف است.
- ۲ رابطه‌ی جاذبه، رابطه‌ی اتکا و ... از این نوع هستند.
- ۳ آنچه معلول از علت طلب می‌کند، هستی‌یابی است.
- ۴ مؤخر از وجود طرفین برقرار نمی‌شود.

از نظر هیوم خوردن غذا علت رفع گرسنگی بوده است، زیرا:

- ۱ می‌توان گفت - حس، رابطه‌ی ضروری میان خوردن غذا و رفع گرسنگی را درک می‌کند.
- ۲ می‌توان گفت - از طریق عقل می‌توان به درک این واقعیت رسید.
- ۳ نمی‌توان گفت - ما صرفاً توالی دو حادثه را می‌بینیم نه وجودبخشی علت به معلول.
- ۴ نمی‌توان گفت - راهی به‌جز عقل برای درک واقعیت‌های جهان نیست.

کدام عبارت یک اشتراک نظر بین «هراکلیتوس و لائوتسه» را به خوبی بیان می‌کند؟

- ۱ جهان همواره در حال تغییر و تحول است.
- ۲ لوگوس به معنای حقیقتی متعالی است.
- ۳ در عالم وحدتی حقیقی یافت می‌شود.
- ۴ هر چیزی براساس خیر و شر استوار است.

در مورد برهان فارابی در اثبات وجود خدا کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) مبتنی بر پذیرش معلولیت جهان است.
- ۲) مبتنی بر عدم پذیرش تسلسل علل متناهی است.
- ۳) مبتنی بر تقدم علت بر معلول است.
- ۴) مبتنی بر فهم ضرورت وجود دارد.

کدام مورد در استدلال دکارت در اثبات وجود خداوند یافت نمی‌شود؟

- ۱) متناهی بودن وجود انسان
- ۲) داشتن تصور از موجودی بی‌نهایت در ذهن
- ۳) نیاز موجود جاودانه به جهانی ماورای دنیای مادی
- ۴) الهامات ادراکی از سوی یک منشأ بیرون از وجود آدمی

کدام عبارت به تفاوت‌های بین برهان فارابی و برهان ابن‌سینا اشاره دارد؟

- ۱) اینکه هر معلول یا ممکن‌الوجودی به علت مقدم بر خودش نیازمند است.
- ۲) فارابی سلسله نامتناهی علل و معلول را ممتنع می‌داند اما در برهان ابن‌سینا این نکته مفروض نیست.
- ۳) ممکن‌الوجود ذاتاً نیازمند به علت است اما معلول لزوماً اینگونه نیست.
- ۴) برهان فارابی مبتنی بر یک قیاس استثنایی است اما برهان ابن‌سینا حتماً یک قیاس اقترانی است.

دیدگاه «دیوید هیوم» فیلسوف انگلیسی درباره‌ی اصل علیت در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- ۱) مفهوم علیت و رابطه‌ی علت و معلول جزء مفاهیم پایه‌ای ذهن است.
- ۲) اصل علیت بدون دخالت تجربه به دست می‌آید و انسان از آن درک فطری دارد.
- ۳) با تکرار حوادث، در ذهن ما چنین تداعی می‌شود که چیزی را از روی عادت، علت چیزی دیگر بنامیم.
- ۴) انسان از طریق حس به توالی پدیده‌ها پی می‌برد و رابطه‌ی علیت را بنا می‌نهد.

لازمه و نتیجه‌ی اصول «علیت» و «سنخیت میان علت و معلول» به ترتیب کدام گزینه است؟

- ۱) ارتباط و پیوستگی - نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها
- ۲) حتمیت در نظام هستی - نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها
- ۳) ارتباط و پیوستگی - تخلف‌ناپذیری نظام هستی
- ۴) نظم و انتظام پدیده‌ها - ارتباط و پیوستگی

از نظر سهروردی «مغرب کامل» به کدام‌یک از موارد اطلاق می‌شود؟

- ۱) انسان
- ۲) عالم ملکوت
- ۳) عالم عقل
- ۴) عالم ماده

کدام گزینه درباره‌ی عقل مجرد درست است؟

- ۱) در قید زمان و مکان نیست.
- ۲) از راه استدلال به علم می‌رسد.
- ۳) مرتبه‌ای از عقل انسانی است.
- ۴) همان روح یا نفس انسان است.

از نظر عموم تجربه‌گرایان، انسان چگونه به رابطه‌ی علّیت میان خورشید و روشنایی پی می‌برد؟

- ۱ درکی که از علّیت دارد را به توالی میان ظهور خورشید و روشنایی روز تعمیم می‌دهد.
- ۲ انسان از اساس قادر نیست چیزی به نام علّیت را در میان پدیده‌های متوالی ادراک کند.
- ۳ توالی میان پدیده‌های مختلف و تکرار آن‌ها موجب می‌شود که از روی عادت، به علّیت برسیم.
- ۴ پس از مشاهده‌ی توالی میان پدیده‌ها و تکرار این امر، به شناخت رابطه‌ی علّیت می‌رسیم.

برهان وجوب و امکان ابن‌سینا بر کدام اصل فلسفی استوار است؟

- ۱ واقعیتهای هست.
- ۲ واجب‌الوجودی هست.
- ۳ ممکن‌الوجودی هست.
- ۴ ممتنع‌الوجود نیست.

انسان در هر چیزی که می‌بینید

- ۱ به وجود و ماهیتش پی خواهد برد.
- ۲ چیستی‌اش مجهول و هستی‌اش معلوم است.
- ۳ از هستی و چیستی‌اش بی‌خبر است.
- ۴ دو حیث وجود و ماهیت را در آن می‌یابد.

کودکی که در باغ‌وحش با اشاره حسی «این» و «آن» راجع به حیوانات سوال می‌پرسد؛ در واقع

- ۱ به اصل اتحاد مفهومی هستی و چیستی دست یافته است.
- ۲ برای اطمینان از خیالی و توهمی نبودن این حیوانات پرسش می‌کند.
- ۳ در اصل حقیقت مستقل از ذهن شک و تردید دارد.
- ۴ وجه متفاوت این حیوانات را پذیرفته است.

کدام گزاره جزء عقاید عموم فیلسوفان مسلمان نیست؟

- ۱ انواع کارکردهای عقلی و استدلال‌ها از جمله تجربی، تمثیلی و عقلی محض به تنهایی نمی‌توانند در جایگاه خود معتبر باشند.
- ۲ راه کسب معرفت در استدلال عقلی خلاصه نمی‌شود بلکه شهود و حس هم معتبر است.
- ۳ استدلالات عقلی برای طبقات مختلف جامعه گوناگون است اما پذیرش هر آیینی محتاج به آن است.
- ۴ با کمک عقل می‌توان احکام و معارف الهی را به‌دست آورد و در کنار کتاب و سنت، یکی از منابع کسب احکام و معارف معرفی کرد.

کدام عبارت درست است؟

- ۱ انسان تعاقب دو حادثه را از طریق تجربه دریافت می‌کند.
- ۲ وجود علّیت میان دو حادثه، دلیل بر تأثیر و تأثر میان آن‌ها نیست.
- ۳ درک قاعده‌ی کلی علّیت، همان علم حضوری نفس به خود و حالات خود است.
- ۴ علّیت قانونی است که انسان، در اثر مشاهدات بسیار حوادث پی‌درپی آن‌را فهمیده است.

پیش فرض سخن زیر، کدام عبارت است؟
«اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد، تفاوتی نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان»

- ۱ هر چه موجود است، به علت نیاز دارد.
- ۲ هر ممکن‌الوجودی به واجب‌الوجود نیاز دارد.
- ۳ هر چه به وجود آمده است، نیازمند علت است.
- ۴ هر چیزی که وجودش وابسته است، به موجودی مستقل اتکا دارد.

درباره‌ی نظر فلاسفه‌ی اروپایی و مسلمان پیرامون اثبات وجود خداوند، کدام مورد درست است؟

- ۱ تمام فلاسفه‌ی مسلمان برعکس فیلسوفان اروپایی، از طریق تأثیر اعتقاد به وجود خدا در معنابخشی به حیات بشری، به اثبات وجود خدا پرداخته‌اند.
- ۲ همه‌ی فیلسوفان غربی معتقدند با اعتقاد به خدایی که از راه عقل و منطق وجود او اثبات شده، می‌توان زندگی انسان را معنادار دانست.
- ۳ به عقیده‌ی تمامی فلاسفه، باید از طریق استدلال، به خدا اعتقاد پیدا کرده و از همین طریق هم از اعتقاد خود به خدا، دفاع کرد.
- ۴ برخلاف فیلسوفان غربی، فلاسفه‌ی اسلامی اثبات وجود خدا از طریق استدلال عقلی را امکان‌پذیر می‌دانند.

هیوم در تحلیل بحث علیت، رسیدن به کدام مفهوم را با تجربه اساساً غیرممکن می‌داند؟

- ۱ توالی زمانی حوادث
- ۲ تقدم و تأخر میان حوادث
- ۳ کنار هم قرار گرفتن حوادث
- ۴ ضرورت علی میان حوادث

استاد ابن‌سینا در منطق و ریاضیات بود و ابن‌سینا علم را از علوم دشوار نمی‌داند.

- ۱ ابوعبدالله ناتلی - ریاضی
- ۲ ابوعبید جوزجانی - طب
- ۳ ابوعبید جوزجانی - ریاضی
- ۴ ابوعبدالله ناتلی - طب

حکیم متأله کیست؟

- ۱ در راه عرفان و شهود و راه برهان و استدلال است.
- ۲ متکلمی که ذوق تأله را پیشه‌ی راه اصول عقاید خود کند.
- ۳ عطش و ذوق معرفت یافته‌ای که در همه حال به دنبال آن است.
- ۴ اهل شهودی که تصفیه‌ی نفس می‌کند و شهود حکمت کند.

کدام گزینه از منظر شیخ‌الرئیس درباره‌ی مبدأ کل جهان هستی نادریست است؟

- ۱ پادشاه راستینی که ذات هر چیزی از اوست و همه چیزهای دیگر بنده و مملوک او هستند.
- ۲ ذات هر چیزی یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خداوند آن را به وجود آورده است.
- ۳ پادشاه راستین آن توانگر و بی‌نیاز مطلق است که هیچ چیز در هیچ چیز از او بی‌نیاز نیست.
- ۴ مبدأ کل جهان هستی پادشاه راستینی است که کل جهان را بی‌نیاز مطلق خلق کرده است.

- ۱ بسیاری از آرای فیلسوفان یونانی با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد.
- ۲ فلسفه دانش و شاخه‌ای از کلام است که فقط افراد خاصی می‌توانند وارد این شاخه از دانش بشوند.
- ۳ در درستی و نادرستی یک دانش، خاستگاه آن است که داور می‌کند.
- ۴ در دانش فلسفه، بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر ضروری نیست.

- ۱ مردم ایران در عهد باستان، در ابتدا مانند بسیاری از ملل دیگر دنیا، بت‌پرست بودند.
- ۲ مردم ایران باستان، آتش‌پرست بودند که توسط پیامبرشان هدایت شدند.
- ۳ بهمن نزد مردم ایران باستان، جایگاه خدا را دارد.
- ۴ مردم ایران باستان معتقد بودند خدا با پرتو و اشراق خود پدیده‌ها را ظاهر می‌سازد و خلق می‌کند.

- ۱ امکان فقری - یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استقلالی ندارد.
- ۲ فقر وجودی - گرچه موجود مستقلی است، اما تماماً وابسته به خداست.
- ۳ امکان ماهوی - تماماً ممکن است و خدا برای موجود شدن، نیازمند یک واجب‌الوجود بالذات است.
- ۴ امکان ذاتی - موجودات ذاتاً ممکن هستند و هیچ‌گاه از این مکان خارج نمی‌شوند، حتی اگر موجود شوند.

- ۱ آنها خداوند را نور هستی می‌دانستند که با اشراق خود جهان را خلق می‌کند.
- ۲ خداوند اشراق می‌کند و نور را می‌آفریند و آن نور نیز جهان را خلق می‌کند.
- ۳ خداوند نورالانوار است و جهان هستی، وجودی مجرد و پرتویی از آن نور است.
- ۴ خداوند که نور هستی است، بهمن را آفرید و بهمن نیز جهان را.

- ۱ هر معلولی با قطع نظر از علت، امتناع وجود دارد.
- ۲ با وجود علت حالت امکان ذاتی معلول برطرف می‌شود.
- ۳ هر واقعیتهای درجهان طبیعت، حالت امکان ذاتی دارد.
- ۴ در ذرات هر معلول، مقداری از ضرورت وجود یافت می‌شود.

بیت «گر اندیشه کنی از راه بینش / به عشق است ایستاده آفرینش» مؤید دیدگاه کدام فیلسوف مسلمان است و تبیین کننده چیست؟

۱ فارابی - خلقت انسان به خاطر عشق است.

۲ ابن سینا - نقش عقل در گرایش فطری انسان به خیر و زیبایی

۳ فارابی - بقای ممکنات به خاطر وجود عشق در انسان است.

۴ ابن سینا - سبب بقای ممکنات و مخلوقات عشق است.

از نظر فرض عدم وجود انتظام حاکم بر جهان معلول است.

۱ ارسطو - عدم اعتقاد به موجودی جاویدان و مجرد ۲ افلاطون - عدم تصور موجودی نامتناهی

۳ کانت - عدم اعتقاد به موجودی جاویدان و مجرد ۴ دکارت - عدم تصور موجودی نامتناهی

کدام عبارت بیانگر دیدگاه ابن سینا در مورد اثبات خداوند است؟

۱ دیدگاه ابن سینا برای اثبات خداوند مبتنی بر مشاهده‌ی حالت امکانی واقعیت‌ها است.

۲ ابن سینا مبنای استدلال خود را بی‌نیازی خداوند و نیازمندی موجودات قرار داده است.

۳ استدلال ابن سینا برای اثبات خداوند از تساوی ماهیت نسبت به وجود و عدم آغاز می‌شود.

۴ ابن سینا معتقد بود هر ذاتی به خاطر امکان ماهوی خود به خالق نیازمند است.

با ترویج کدام دیدگاه، دستگاه‌های تابع فلسفه ابن سینا، ابن رشد و ارسطو به کنار گذاشته شد؟

۱ فایده‌گرایی ۲ تجربه‌گرایی ۳ نسبی‌گرایی ۴ عقل‌گرایی

با توجه به مغایرت وجود و ماهیت

۱ وجود انسان‌های جهان از ماهیت آن‌ها جدا است.

۲ حمل مفهوم ناطق بر انسان دلیل می‌خواهد.

۳ وجود و ماهیت انسان دو مفهومی کاملاً متفاوت است.

۴ بین مفهوم انسان و مفهوم متفکر رابطه‌ای ضروری نیست.

معروف است که در دوره‌ی نهضت ترجمه، ، مترجم معروف، گاهی معادل وزن کتابی که ترجمه کرده بود، زر دریافت می‌کرد.

۱ حنین بن اسحاق ۲ ابوبشر متی بن یونس

۳ ابویوسف یعقوب بن اسحاق ۴ ابونصر محمد فارابی

معنای دوگانه‌ی «لوگوس» و استفاده‌ی هراکلیتوس از این واژه نشان می‌دهد که او:

۱ زبان را تجلی‌گاه تفکر و تعقل می‌داند. ۲ سخن را سرچشمه‌ی تفکر محسوب کرده است.

۳ تعریف ارسطویی از انسان را نمی‌پذیرد. ۴ عقل را در پیوند با فلسفه درنظر می‌گیرد.

با توجه به دو بیت زیر، کدام مفهوم فلسفی، زمینه‌ی پذیرش می‌یابد؟
جهان چون خط و خال و چشم و ابروست / که هر چیزی به جای خویش نیکوست
اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سرپای

- ۱ اصل سنخیت علت و معلول، به این معنی که از علت‌های خاص، معلول‌های خاص نتیجه می‌شود.
- ۲ اصل تقدم وجوب بر وجود؛ به این معنا که هر ممکن‌الوجودی برای پیدایش، باید ابتدا وجوب بیابد.
- ۳ اصل تقدم وجوب بر وجود، به این معنی که وجود تا به مرحله‌ی ضرورت نرسد، وجود پیدا نمی‌کند.
- ۴ اصل علیت و معلولیت، به این معنی که هر ممکنی به علتی نیاز دارد که وجوب‌دهنده آن باشد.

از نظر عموم تجربه‌گرایان، انسان چگونه به رابطه‌ی علت میان خورشید و روشنایی پی می‌برد؟

- ۱ درکی که از علت دارد را به توالی میان ظهور خورشید و روشنایی روز تعمیم می‌دهد.
- ۲ انسان از اساس قادر نیست چیزی به نام علت را در میان پدیده‌های متوالی ادراک کند.
- ۳ توالی میان پدیده‌های مختلف و تکرار آن‌ها موجب می‌شود که از روی عادت، به علت برسیم.
- ۴ پس از مشاهده‌ی توالی میان پدیده‌ها و تکرار این امر، به شناخت رابطه‌ی علت می‌رسیم.

در ارتباط با رابطه‌ی «معلم با دانش‌آموز» کدام گزینه درست است؟

- ۱ رابطه، فرع بر وجود دو طرف است.
- ۲ رابطه، قائم به هر دو طرف نیست.
- ۳ رابطه، در وجود آن دو برقرار است.
- ۴ رابطه، از سنخ روابط علی و معلولی است.

کدام فیلسوف از برهان وجوب و امکان ابن‌سینا استفاده نکرده است؟

- ۱ فارابی
- ۲ بهمنیار
- ۳ خواجه‌نصیر
- ۴ میرداماد

اگر برقراری ارتباط میان موضوع و محمول یک قضیه ممکن نباشد، رابطه‌ی موضوع و محمول است است.

- ۱ امکانی
- ۲ ضروری
- ۳ سلبی
- ۴ امتناعی

کتاب را می‌توان در واقع، خلاصه‌ای از دانست.

- ۱ المبدأ و المعاد - نیمه‌ی دوم الاسفار الاربعه
- ۲ المبدأ و المعاد - الهیات شفا
- ۳ المظاهر الالهیه - الاسفار الاربعه
- ۴ المشاعر - المبدأ و المعاد

ریاست تامّه و جانشین خدا از نظر شیخ اشراق همان است.

- ۱ خلفای عالم هستند.
- ۲ حکیم متأله است.
- ۳ سالکان بی‌برهاند.
- ۴ اهل طریقت هستند.

«عنایت الهی» در نظر ابن‌سینا عبارت است از

- ۱ توجه تک تک موجودات به غایت و مبدأ هستی
- ۲ عشق میان انسان و طبیعت
- ۳ خلقت نظام هستی براساس علم خدا
- ۴ هماهنگی غایی میان موجودات عالم

آن‌گاه که به فهم درستی از متناهی بودن سلسله‌ی علل برسیم، به درک و رسیده‌ایم.

- ۱ بطلان تسلسل - اثبات علیت
 ۲ بطلان تسلسل - اثبات واجب‌الوجود
 ۳ نسخیت معلول با علت - مشروط بودن معلول
 ۴ تقدم معلول بر علت - مشروط بودن معلول

کدام مورد از «مبانی فلسفی ابن‌سینا» محسوب می‌شود؟

- ۱ اصالت وجود
 ۲ اصالت ماهیت
 ۳ مغایرت خارجی وجود و ماهیت
 ۴ مغایرت ذهنی وجود و ماهیت

انسان با قبول می‌تواند به درک اصل فلسفی برسد.

- ۱ واقعیت مستقل از ذهن - وجوب و امکان
 ۲ واقعیت مستقل از ذهن - مغایرت وجوب و امکان
 ۳ مغایرت وجود و ماهیت - وجوب و امکان
 ۴ مغایرت وجود و ماهیت - واقعیت مستقل از ذهن

درک کدام‌یک از موارد زیر با علم حضوری ممکن است؟

- ۱ مصداق وجوب
 ۲ اصل امتناع تناقض
 ۳ مفهوم علیت
 ۴ مفهوم جوهر

کدام عبارت نظر شیخ اشراق را درباره «ارباب انواع» توضیح می‌دهد؟

- ۱ همان «انوار مدبره» جنان طبیعت‌اند.
 ۲ واسطه میان علام طبیعت و انوار قاهره‌اند.
 ۳ گروهی از انوار قاهره و در عرض هم هستند.
 ۴ زنجیره‌ای طولی از فرشتگان‌اند که برتر از طبیعت‌اند.

به گفته دقیق، نظم و ترتیب جهان ناشی از اصل است که

- ۱ نسخیت - نسبت به علیت در درجه دوم اهمیت قرار دارد.
 ۲ نسخیت - انکار آن مساوی انکار علیت است.
 ۳ وجوب علی - قرار گرفتن هر موجود در جای خود را واجب می‌شمرد.
 ۴ علیت - تأکید می‌کند علت هر شیء در جای خاص خود ایجاد شده است.

از نظر علامه‌ی طباطبایی وابستگی بین نفس و احوالش کدام است؟

- ۱ علیت
 ۲ علم حضوری
 ۳ انعکاس در ذهن
 ۴ اصول بدیهی

هرگاه علت ناقصه موجود نباشد،

- ۱ علت تامه هم موجود نیست.
 ۲ علت تامه باید وجود داشته باشد.
 ۳ معلول می‌تواند باشد می‌تواند نباشد.
 ۴ معلول در تساوی بین وجود و عدم خواهد ماند.

به اعتقاد شیخ اشراق آنان که در درجه از مدارج دانایی قرار دارند رفتارشان است و تلقی می‌شوند.

- ۱ سوم - باعث گمراهی - فیلسوفان بی‌سلوک
 ۲ دوم - بی‌حاصل - فیلسوفان بی‌سلوک
 ۳ دوم - باعث گمراهی - سالکان بی‌فلسفه
 ۴ سوم - بی‌حاصل - سالکان بی‌فلسفه

هنگامی که سهروردی از خورشید طلوع کننده سخن می گوید، بر چه مبنایی باید کلام او را تفسیر کرد؟

- ۱ قاعده‌ی امکان اشرف
- ۲ معنای دووجهی کلمه‌ی اشراق
- ۳ مراتب انوار
- ۴ جغرافیای نور و ظلمت

کلیت و ضرورت قانون علیت

- ۱ ذاتی این قانون است چون قانون فلسفی است.
- ۲ ناشی از قوانین تجربی است چون اگر علیت نباشد قانونی نیست.
- ۳ ناشی از بدیهیات اولیه‌ی عقلی است چون اگر نباشد تسلسل به وجود می‌آید.
- ۴ باعث ضروری شدن قواعد تجربی است چون تجربه جزئی است و قابل تعمیم نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر مفهوم وجود عین مفهوم ماهیت یا جزء آن بود، هر مفهومی را که از ماهیت‌شان آگاه بودیم و تصور می‌کردیم، می‌بایست وجود هم می‌داشت و میان وجود و ماهیت رابطه ضروری و ذاتی برقرار بود و همچنین حمل وجود بر ماهیت، عین حمل ماهیت بر ماهیت بود و به دلیل نیاز نداشت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در جهان اسلام، به دلیل توجه ویژه قرآن و پیامبر اکرم (ص) و ائمه اهل بیت و جایگاه ممتازی که عقل داشت، مخالفت صریح و مستقیم با عقل کمتر صورت می‌گرفت، ولی برخی جریان‌های فکری در دو شکل به مخالفت با عقل پرداختند. یک جریان دایره اعتبار و کارآمدی عقل را در عین پذیرش آن، تنگ و محدود می‌دانستند و جریان دیگر کسانی بودند که با فلسفه و منطق، تحت عنوان دستاوری یونانی و غیراسلامی مخالفت می‌کردند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایران باستان یکی از کانون‌های اولیه عقل‌گرایی و خردورزی بوده است و حکیمان قدیم ایران، مردم را به عقل و خرد دعوت می‌کردند. حکیمان ایران باستان هم از عقل به عنوان یک وجود برتر و متعالی آگاه بوده‌اند و خدا را عقل کل نامیده‌اند و هم به عقل به عنوان دستگاه تعقل و تفکر و خردورزی اهمیت می‌داده‌اند. در اندیشه آنان، آفریدگار، مجموعه جهان را با عقل و خرد خود رهبری می‌کند و خدا جهان را براساس خرد می‌آفریند. آنان می‌گفتند مزدا که نام خدای جهان‌آفرین است، با خرد و اندیشه خود جان‌ها و جهانیان و خرد انسان‌ها را آفریده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشیاء و پدیده‌های موجود، در ذات خود ممکن‌الوجود بوده‌اند و اگر اکنون موجود هستند، به خاطر این است که علت، آن‌ها را از حالت امکانی خارج کرده و وجود را برای آن‌ها ضروری و واجب ساخته و موجودشان کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آنچه به معلول ضرورت وجود می‌دهد، علت است. معلول با قطع نظر از علت، امکان ذاتی دارد و با آمدن علت (تامه)، وجود معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

رد گزینه‌ی ۱: اصالت عقل اروپاییان در اواخر قرون وسطی نیست در عصر جدید است.
رد گزینه‌ی ۲: در اواخر قرون وسطی فیلسوفان مسیحی از طریق ترجمه آثار ابن‌سینا و ابن‌رشد با افکار ارسطو آشنا شدند.
رد گزینه‌ی ۳: فکر نوافلاطونی توسط آگوستین در قرن ۵ تا ۱۲ رواج داشت ولی آگوستین در اواخر قرون وسطی حضور نداشت.

گزینه‌ی ۴: زمینه‌ی اصالت عقل اروپاییان توسط ابن‌سینا و ابن‌رشد در قرون ۱۲ و ۱۳ ایجاد شد و ادامه یافت و بعد از آن ظهور کرد.

- ترجمه آیه: «البته آنان که گفتند خدا یکی از سه (عصر تشکیل‌دهنده خدا) است کافر گردیدند». اشاره به توحید و یگانگی خداوند دارند و اینکه او برتر از هر وجودی است. ملاصدرا در سفر دوم، یعنی سفر با حق و در حق، به مباحث مربوط به توحید و صفات الهی می‌پردازد.
- ترجمه آیه: «پس سپاس از آن خداست پروردگار آسمان‌ها و پروردگار زمین پروردگار جهانیان ... و اوست شکست‌ناپذیر سنجیده‌کار (حکیم)». ملاصدرا بخش سوم کتاب خود (سفر از حق به خلق، همراه با حق) را به افعال خداوند و ربوبیت و حکمت الهی اختصاص داده است.
- ترجمه آیه: «و او خدایی است که نخست خلایق را بیافریند و آن‌گاه (به عالم معاد) بازگرداند و این اعاده (مثل ایجاد) بر او بسیار سهل و آسان است». اشاره به معاد دارد. ملاصدرا مباحث مربوط به نفس و معاد را در سفر چهارم یعنی سفر در خلق و با حق مطرح می‌کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مقصود از مغایرت وجود و ماهیت این است که هر واقعیت یگانه در جهان، وقتی وارد ذهن می‌شود به دو بخش تقسیم می‌شود و ذهن انسان از آن واقعیت یگانه، دو مفهوم را درک می‌کند که یکی وجود است و دیگری ماهیت. بنابراین وجود و ماهیت در ذهن دو مفهوم جداگانه هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فیلسوفان مسلمان، روشن‌تر و دقیق‌تر از فیلسوفان یونان مرتبه‌ای از موجودات را که حقیقت وجودشان مجرد از ماده است، اثبات کرده و نام آن مرتبه را عالم قبول گذاشته‌اند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشراق علاوه بر مطالعه و بحث و استدلال نیاز به این دارد که شهود نیز جزئی از فلسفه باشد ولی ملاصدرا و ابن سینا به این صورت نیستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اصل سنخیت یک موضوعی است که اگر فیلسوفی یا هرکس دیگری به آن به صورت تجربی اعتقاد پیدا کند پس نمی‌تواند وقوع اتفاق را در واقع بعدی غیرممکن بداند و این اعتقاد را داشته باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گاهی افلاطون از خداوند به‌عنوان مثال خیر یاد می‌کند. ارسطو برای اثبات وجود خداوند، از برهان حرکت استفاده می‌کند و وجود محرک نخستین را اثبات می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واجب‌الوجود بالغیر یعنی موجودی که واجب است، ولی این وجوب از ناحیه ذات خودش نیست، بلکه از سوی علتش ضروری شده است. پس می‌توان گفت ضرورت وجود او از ناحیه دیگری است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر هیوم مهم‌ترین برهان فیلسوفان الهی، برهان نظم است که از تجربه گرفته شده، اما این برهان نیز توانایی اثبات یک وجود ازلی و ابدی و نامتناهی را ندارد. این برهان فقط می‌تواند ثابت کند که یک ناظم و خالق این جهان را اداره می‌کند. اما ثابت نمی‌کند که این ناظم خالق همان خداوندی است که نیازمند به علت نیست و وجودی ازلی و ابدی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فیلسوف اشراقی هم به استدلال و برهان معتقد است و هم به طی طریقت به شیوه عرفا.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سهروردی برای ابن‌سینا احترام زیادی قائل بود و آن هم مبه دلیل جنبه‌های استدلالی قوی در فلسفه او بود؛ اما سعی کرد به رویکرد استدلالی و برهانی ابن‌سینا، رنگ و بوی عرفانی و ذوقی هم بدهد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کسانی که معتقد بودند روش‌های عیقلی نمی‌تواند در مسائل دینی به کار برده شود، در اصل عقل را پذیرفته بودند؛ ولی دایره‌ی کاربرد آن‌ها را محدود می‌دانستند و احتمال می‌دادند کاربرد عقل در مسائل دینی موجب بروز خطا شود. بنابراین، این دسته لزوماً مخالف فلسفه با عقل نبودند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفاهیمی مثل سنت یا کفر یا توحید، در قرآن «کلمه» نامیده شده‌اند؛ اما «کلمات وجودی» همه‌ی مخلوقات خدا دانسته شده‌اند نه این مفاهیم خاص.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

اصل ضرورت و وجود علی و معلولی: حتمیت و ضرورت و تخلف‌ناپذیری / سنخیت: نظم، نظام و انتظام هستی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دوگانگی مفهوم وجود و مفهوم ماهیت، تنها در ذهن و از لحاظ مفهوم است. وجود و ماهیت از لحاظ مصداق یکی هستند و تفاوتی ندارند. پس واقعیت‌های خارجی، اتحاد مصداقی و اختلاف مفهومی دارند، یعنی وجود در مقام مفهوم مغایر با ماهیت است ولی در مقام خارج با آن متحد است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر ملاصدرا، اولاً وجود امری اصیل است نه حاصل انتزاع ذهن، ثانیاً واحد است نه متکثر و ثالثاً مشکک است نه متواطی.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مردم مدینه‌ی جاهله، سعادت حقیقی را در کسب لذت‌های مادی می‌دانند و معتقدند زمانی بدبخت خواهند بود که به این لذت‌ها دست نیافته باشند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

علم کلام سعی می‌کند تا با روش‌های عقلی، منطقی و استدلالی، در مورد مسائل اعتقادی بحث و گفت‌وگو کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این‌که عقل را «توانایی استدلال کردن» معرفی کنیم، عام‌ترین تعریف برای عقل است و در تمامی دانش‌های عملی و نظری و تجربی و عقلی کاربرد خواهد داشت. زیرا هیچ‌کس نیست که بگوید عقل نمی‌تواند استدلال کند و این توانایی استدلال کردن در برخی حیطه‌های بشری کاربرد ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا می‌گوید میان ماهیاتی که در پیرامون ما قرار دارند و مفهوم وجود یک رابطه‌ی امکانی برقرار است و تمامی موجودات، غیر از خداوند، ممکن‌الوجود بالذات هستند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمام واقعیات «هستند». یعنی دارای «وجود»‌اند. بنابراین محمول واحد تمام واقعیات‌ها، «وجود» است. این محمول در عالم واقعیت، از موضوع خود یعنی ماهیت جدا نیست و یکی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بشر بودن ذاتی فارابی است و دلیل نمی‌خواهد، اما در سایر گزینه‌ها، هم فیلسوف بودن، هم موجود بودن و هم عارف بودن از ذاتیات انسان نیست و حمل آن بر انسان نیازمند دلیل است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر مفهوم وجود جزو مفهوم ماهیت بود، پس بین این دو نمی‌توانستیم قائل به مغایرت و تباین باشیم. لذا وجود همان ماهیت شیء می‌بود. اگر وجود همان ماهیت شیء باشد پس همانند ماهیت نیازی به دلیل برای اثبات نداشت. لذا هر شیئی بدون دلیل وجود پیدا می‌کرد و بنابراین مفهوم ممکن‌الوجود دیگر معنایی نداشت (رد گزینه‌های ۱ و ۲). هم‌چنین اوصافی که صرفاً اوصاف وجود شیء هستند اوصاف ماهیت آن شیء می‌شدند. مثلاً این وجود آتش است که می‌سوزاند، اما اگر وجود همان ماهیت بود پس زمانی‌که آتشی را در ذهن تصور می‌کنیم باید ذهنمان می‌سوخت! (رد گزینه‌ی ۴). دلیل ذکر شده در گزینه‌ی ۳ مربوط به زمانی است که وجود و ماهیت با هم برابر گرفته شوند. اما در سؤال فرض بر جزئیت بوده (وجود جزء ماهیت باشد) و نه عینیت وجود و ماهیت

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر ما اطرافیان خود را زیر نظر بگیریم، می‌توانیم از لابه‌لای حرف‌هایی که می‌زنند یا رفتارهایی که دارند، برخی ریشه‌های فکری آنان را کشف کنیم و با تحلیل طرز فکر و عقیده‌ی آنان، حدس بزنیم آنان در زندگی خود به دنبال چه اهدافی هستند و زندگی برای آنان چه معنایی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مقدمات برهان فارابی می‌خوانیم: هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (تقدم وجودی علت بر معلول). بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: براساس قاعده‌ی علیت، هر معلولی علت دارد (نه هر چیزی، علت‌العلل علت ندارد). گزینه‌ی ۳: نتیجه‌ی برهان وجوب و امکان نیازمندی ممکنات به واجب‌بالذات است. گزینه‌ی ۴: تسلسل علل یعنی سلسله طولی علت‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد و به سرسلسله‌ای ختم نشود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان اسلامی می‌گویند عقلی که در انسان هست و به او توانمندی اندیشیدن می‌دهد نیز پرتوی از همان عالم عقول است که اگر تربیت شود و رشد کند، علاوه بر استدلال کردن، می‌تواند حقایق را آن‌گونه که عقول درک می‌کنند، بیابد و مشاهده کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا، تأمل در رابطه‌ی طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند؛ آن‌ها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی‌دارد و مصداق آیه‌ی شریفه‌ی «إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ: تنها بندگان عالم خداوند خشیت او را به دل دارند» می‌سازد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بر اثر مشاهده خورشید و روشن شدن زمین، در ذهن ما چنین منعکس می‌شود که خورشید «علت» روشن شدن زمین است. هیوم این حالت ذهنی را «تداعی» می‌نامد و می‌گوید تداعی چیزی جز یک امر روانی ناشی از توالی و پشت سر هم آمدن پدیده‌ها نیست. از این طریق است که ما پنداشته‌ایم یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین برقرار است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: روابط بعد از وجود، قائم به وجود دو طرف است.

گزینه‌ی ۲: در رابطه جاذبه، رابطه اتکا و ... ابتدا باید دو طرف باشند تا رابطه برقرار شود؛ بنابراین روابط این گزینه نیز مربوط به روابط بعد از وجود است.

گزینه‌ی ۳: معلول قبل از وجود، موجود نیست که طلبی از علتش داشته باشد؛ چون به واسطه‌ی علت است که هستی می‌یابد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هیوم تنها راه شناخت واقعیات را حس و تجربه می‌دانست، اما در عین حال معتقد بود که رابطه‌ی علیت (این‌که علت به معلول وجود می‌بخشد) با حس قابل درک نیست، زیرا حس فقط توالی و پشت سر هم آمدن دو حادثه را درک می‌کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نظر هراکلیتوس همان‌طور که سخن و کلمه بیان‌گر افکار و اندیشه‌های انسان است و آنچه را که انسان در ذهن دارد، با کلام ظاهر می‌کند و به دیگران می‌رساند، اشیای عالم، همان کلمات آن حقیقت برتر و بیان علم و حکمت اویند. فیلسوف و حکیم چینی به نام «لائوتسه» که هم‌زمان با هراکلیتوس می‌زیسته و مانند هراکلیتوس معتقد بوده که همه‌چیز ظهور «تائو» است. بنابراین هر دو اعتقاد داشتند که در جهان وحدتی حقیقی برقرار است و اشیای متکثر جلوه‌هایی از حقیقتی متعالی و واحد هستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آنچه در برهان فارابی مردود است، تسلسل علل نامتناهی است، نه تسلسل علل متناهی. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: در جهان پیرامون ما اشیایی هستند که وجودشان از خودشان نیست و معلول چیزهای دیگرند.

گزینه‌ی ۳: هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد.

گزینه‌ی ۴: چون سلسله‌ی علت و معلول نمی‌تواند تا بی‌نهایت به عقب برگردد، پس در ابتدای سلسله‌ی علت‌ها و معلول‌ها علتی وجود دارد که وجودش وابسته به دیگری نیست و وجود، برایش ضروری است، یعنی خودش واجب‌الوجود و «علة العلل» موجودات دیگر است. پس فهم معنای ضرورت وجود برای رسیدن به این نتیجه لازم است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۳ مربوط به سخنان کانت در اثبات ضرورت وجود خداوند است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته مهم درسی: یکی از تفاوت‌های برهان فارابی و ابن سینا این است که ممکن‌الوجود ذاتاً نیازمند به علت است اما معلول لزوماً اینگونه نیست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۱) دیدگاه کانت است.

۲) نظر دکارت است.

۳) دیدگاه هیوم با این‌که تجربه‌گراست، نظر خاصی است که در این گزینه به درستی بیان شده است.

۴) نظر امپریست‌هاست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لازمه و نتیجه‌ی اصل علیت، ارتباط و پیوستگی میان اجزای جهان است و از اصل سنخیت، نظم و قانونمندی میان پدیده‌ها نتیجه می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مغرب کامل همان عالم تاریکی و ظلمات یا عالم ماده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عقل مجرد یا عقل کلی به اعتقاد برخی فیلسوفان، موجودی مجرد از ماده و آزاد از قید زمان و مکان است که بدون استدلال و تنها از راه شهود عقلانی، حقایق هستی را درک می‌کند. این عقل، در عالم غیرمادی است و عقل انسان، مرتبه‌ای نازل از آن محسوب می‌شود نه این‌که آن عقل مرتبه‌ای از عقل انسان باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر تجربه‌گرایان، ما از ابتدا چیزی به نام علیت در ذهن نداریم، بلکه تجربه و ادراک حسی باعث می‌شود درکی از توالی پدیده‌ها به دست آوریم و سپس قاعده‌ی علیت را درک کنیم.

۴۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پایه و اساس برهان ابن‌سینا این است که دست‌کم یک واقعیتی هست که حال یا واجب‌الوجود بالذات است یا واجب‌الوجود بالغیر. پس اگر اصل وجود واقعیت را نپذیریم، این برهان معنا نخواهد داشت.

۴۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. وقتی چیزی را می‌بینیم، دست‌کم وجودش برای ما شناخته می‌شود؛ اما لزوماً ماهیتش برای ما مشخص نمی‌شود؛ اما مطمئناً متوجه می‌شود که وجود و هستی از ماهیت و چیستی آن شیء جداست. پس با دیدن یک شیء دو حیثیت مختلف هستی داشتن و چیستی داشتن برای ما تفکیک می‌شود.

۴۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کودک وقتی با اشاره حسی این و آن از چیستی حیوانات می‌پرسد، بدین معنی است که هم اصل وجود آن‌ها را پذیرفته است و هم درک کرده است که ماهیت این حیوان مثلاً فیل با حیوان بعدی که پلنگ است، متفاوت است.

۴۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
درس هشتم صفحه ۶۰ تا ۶۲

۴۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۵۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این جمله راسل است. او گمان می‌کرد قاعده علیت این است که «هر موجودی نیاز به علت دارد» و لذا وجود خدا را نقض قانون علیت می‌دانست. بنابراین می‌گفت: «اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد، تفاوتی نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان». اما از نظر فارابی و ابن‌سینا فقط موجودات پیرامون ما که ممکن‌الوجود هستند نیازمند علت‌اند و هر چه موجود است، نیاز به علت ندارد.

۵۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فلاسفه‌ی اسلامی برخلاف فیلسوفان غربی معتقدند که می‌توان وجود خدا را از طریق استدلال عقلی اثبات کرد و سپس در ارتباط روحی و معنوی با او زندگی کرده و یک زندگی معنادار داشت.

۵۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هیوم با ضرورت علی و معلولی میان حوادث مشکل داشت چون ضرورت چیزی نبود که قابل مشاهده‌ی حسی باشد.

۵۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) ابن‌سینا علم طب را از علوم دشوار نمی‌دانست.
(۲ و ۳) معلم ابن‌سینا در منطق و ریاضیات ناتلی بود.

۵۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته، حکیم متأله است.

۵۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مبدأ کل جهان هستی خود توانگر و بی‌نیاز مطلق است، نه این‌که جهان را بی‌نیاز مطلق خلق کرده باشد. همه چیز نیازمند او هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بسیاری از آرای فیلسوفانی مانند سقراط و افلاطون و ارسطو با آموزه‌های اسلامی سازگاری دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) فلسفه دانش و شاخه‌ای از معرفت است که هر فردی از هر ملت و نژادی می‌تواند وارد این شاخه از دانش بشود.

۳) در درستی و نادرستی یک دانش فقط استدلال است که دآوری می‌کند، نه یونانی یا ایرانی و یا چینی بودن.

۴) در دانش فلسفه، بهره‌گیری از دستاوردهای متفکران دیگر ضروری است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزارش‌های اسطوره‌ای و نمادینی که از ایران باستان به دست ما رسیده است و نیز نظر فیلسوفانی مانند سهروردی نشان می‌دهد که حکما در آن زمان شناختی روشن از مبدأ هستی داشته‌اند. آنان خدا را نور هستی می‌دانستند که با پرتو و اشراق خود پدیده‌ها را ظاهر می‌سازد و خلق می‌کند. همچنین، مانند بسیاری دیگر از حکما و فیلسوفان، از نخستین پرتو و مخلوق سخن گفته و او را بهمن نامیده‌اند. بهمن از نظر آنان موجودی مجرد است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. طبق نظریه‌ی امکان فقری ملاصدرا، جهان هستی یکپارچه نیاز و تعلق به ذات الهی است و از خود هیچ استدلالی ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حکمای ایران باستان، خداوند را نور هستی می‌دانستند که با اشراق خود جهان را خلق می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱ و ۴»: معلول با قطع نظر از علت، صرفاً امکان وجود دارد، یعنی نسبت به وجود و عدم مساوی است، نه ضرورت وجود دارد و نه ضرورت عدم.

گزینه «۳»: واقعیات جهان طبیعت در ذات خود، حالت امکان ذاتی دارند، اما خودشان به این علت که اکنون موجودند واجب‌الوجود محسوب می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این بیت که از نظامی گنجوی است با دیدگاه ابن‌سینا در مورد علت بقای ممکنات مرتبط است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارسطو در بخشی از کتاب خود می‌گوید: «نمی‌شود که یک نظم و انتظام بر جهان حاکم باشد، بدون این‌که موجودی جاویدان و برتر از ماده در کار باشد».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا معتقد بود ماهیت‌ها نسبت به وجود و عدم حالت امکانی دارند (ممکن‌الوجود) بنابراین برای موجود شدن به علتی نیازمند هستند که وجودش از ناحیه‌ی غیر نباشد. (واجب‌الوجود بالذات) رد گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: دیدگاه ابن‌سینا مبتنی بر مشاهده‌ی حالت امکانی ماهیت‌ها است.

گزینه ۲: امکان فقری و نیازمندی، ملاک ملاصدرا است.

گزینه ۴: خداوند هم یک ذات است ولی امکان ماهوی ندارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با رشد تجربه‌گرایی، این دیدگاه‌ها جای خود را به فلسفه‌های حس‌گرا و تجربه‌گرا دادند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در جهان خارج، وجود و ماهیت با یکدیگر پیوند خورده‌اند.

گزینه «۲»: حمل مفهوم ناطق بر انسان دلیل نمی‌خواهد.

گزینه «۴»: بین مفهوم انسان و متفکر، رابطه‌ای ضروری است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معروف است که در دوره‌ی نهضت ترجمه، حنین بن اسحاق، مترجم معروف، گاهی معادل وزن کتابی که ترجمه کرده بود، زر دریافت می‌کرد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «لوگوس» هم به معنای عقل است و هم به معنای کلمه و نطق، هراکلیتوس می‌خواهد نشان دهد سخن و نطق جلوه‌ی عقل و تفکر هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم این دو بیت این است که در جهان هستی، هر چیزی در جای خودش قرار دارد و در غیر این صورت، هرج و مرج در عالم حکم‌فرما می‌شد. این دیدگاه بیانگر اصل سنخیت علّت و معلول است که میان روابط علّی و معلولی، یک نظم می‌بینید و معتقد است جهان بی‌نظم و قاعده نیست، بلکه هر چیزی دارای آثار و ویژگی‌های مخصوص به خودش است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر تجربه‌گرایان، ما از ابتدا چیزی به نام علّیت در ذهن نداریم، بلکه تجربه و ادراک حسی باعث می‌شود درکی از توالی پدیده‌ها به دست آوریم و سپس قاعده‌ی علّیت را درک کنیم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روابطی از سنخ رابطه‌ی معلوم و دانش‌آموز، تنها پس از وجود دو طرف رابطه پدید می‌آید؛ پس فرع بر وجود دو طرف رابطه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فارابی، پیش از ابن‌سینا می‌زیست و نمی‌توانسته از برهان ابن‌سینا استفاده کرده باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر برقراری ارتباط میان موضوع و محمول یک قضیه ممکن نباشد، رابطه‌ی موضوع و محمول امتناعی و محال است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کتاب «المبدأ و المعاد» را می‌توان در واقع، خلاصه‌ای از نیمه‌ی دوم «الاسفار الاربعه» دانست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ریاست تامه برعهده‌ی حکیم متأله است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خداوند عالم طبیعت را براساس لطف و عنایت خویش خلق کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. درک متناهی بودن سلسله‌ی علّت‌ها بطلان تسلسل علل نامتناهی و اثبات واجب‌الوجود یا همان علّت‌العلل است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا، وجود و ماهیت در ذهن از هم جدا می‌شوند؛ ولی در واقعیت و عالم خارج، یک چیز بیش‌تر نیستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وقتی انسان اصل واقعیت مستقل از ذهن را بپذیرد، در واقع قبول کرده است که واقعیتی وجود دارد. این اصل مقدمه‌ای است برای پذیرش ذهنی وجود و ماهیت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درک مصادیق مفاهیمی چون وجوب و امکان، جوهر و عرض، قوه و فعل با علم حضوری امکان‌پذیر است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ارباب انواع، طبقه‌ای از انوار قاهر هستند که تدبیر همه امور عالم طبیعت به عهده ایشان است. آن‌ها یک رشته عرضی انوار هستند که نسبت به هم، رتبه و درجه یکسانی دارند و جنبه وجود بخشی و علیت ندارند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نظم و ترتیب جهان ناشی از سنخیت و مناسبت میان علت و معلوم است. انکار سنخیت به معنای انکار اصل علیت است؛ زیرا اگر هیچ مناسبتی میان علت و معلول نباشد، از هر علتی هر معلولی می‌تواند ایجاد شود و این مساوی انکار اصل علیت است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر علامه‌ی طباطبائی علیت ابتدا با علم حضوری نفس به حالاتش ادراک می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علت ناقصه، شرط لازم برای وجود معلول است و اگر شرط لازم نباشد قطعاً علت تامه که شرط لازم و کافی برای معلول است وجود نخواهد داشت. تذکر: اگر علت ناقصه موجود نباشد، معلول در حالت تساوی نیست و ممتنع بالغیر است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. - در «درجه دوم» کسانی هستند که به معرف ظاهری دست یافته و در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند (مانند فارابی و ابن‌سینا) — فیلسوفان بی‌سلوک - سهروردی تحقیق فلسفی به شیوه استدلالی محض را «بی‌حاصل» می‌داند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هرگاه سهروردی از مشرق و مغرب یا از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، کلام او را باید بر مبنای جغرافیای نور و ظلمت در جهان هستی تفسیر کنیم.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

۱) کلیت و ضرورت ذاتی هر قانونی است چه فلسفی و چه غیرفلسفی، پس قانون فلسفی بودن دلیل بر کلی و ضروری بودن نیست.

۲) این کلیت و ضرورت از اصول عقلانی علیت و فروعش به قوانین تجربی سرایت می‌کند.

۳) اگر این کلیت و ضرورت نخواهد به دیهاتی ختم شود که کلی و ضروری ذاتی باشند تسلسل پیش خواهد آمد که در آن صورت هیچ کلیت و ضرورتی در کار نخواهد بود.

۴) کلیت علیت باعث کلیت قواعد تجربی و ضرورت علیت باعث ضرورت قواعد تجربی است.

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴

۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴